

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie z wniosku G. P.
przy uczestnictwie K. K.
o zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 29 września 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika
od postanowienia Sądu Okręgowego w T.
z dnia 6 października 2016 r., sygn. akt I Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przytoczony przepis pozwala Sądowi Najwyższemu na wstępną, merytoryczną ocenę wniesionej skargi kasacyjnej i zbadanie, czy za jej

rozpoznaniem przemawia interes społeczny, skarga kasacyjna bowiem jest środkiem prawnym funkcjonującym przede wszystkim w interesie publicznym, który z kolei przemawia za skoncentrowaniem się Sądu Najwyższego na sprawach najpoważniejszych i precedensowych.

Uczestnik postępowania złożył skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w T. z dnia 6 października 2016 r., którym Sąd Okręgowy – na skutek apelacji wnioskodawczynie od postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 26 kwietnia 2016 r. – zmienił zaskarżone postanowienie i stwierdził, że wnioskodawczynie z dniem 31 grudnia 2008 r. nabyła przez zasiedzenie własność nieruchomości o obszarze 0,71 ha położonej w I., objętej księgą wieczystą nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w B.. Powołując się na podstawę kasacyjną z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c., skarżący wniósł o „...zmianę zaskarżonego postanowienia przez oddalenie apelacji (...)”, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazał na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Twierdził, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, sprowadzające się do rozstrzygnięcia kwestii:

- „...komu należy przypisać przymiot posiadacza nieruchomości (w tym posiadacza samoistnego tej nieruchomości), w sytuacji w której część uprawnień właścicielskich składających się na posiadanie realizuje właściciel, a część tych samych uprawnień właścielskich wykonuje w tym samym czasie osoba trzecia, oraz na rzecz kogo działa w tym zakresie domniemanie samoistności posiadania (...)”.

Poza tym skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ ocena prawna Sądu Okręgowego jest „...sprzeczna z prawidłowo przyjętą oceną prawną Sądu Rejonowego (...)”.

Analiza wywodów zawartych w skardze kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżący nie przytoczył argumentów świadczących o występowaniu w niniejszej sprawie wskazanych przez niego przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

Odnosząc się do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., trzeba przypomnieć, że w przepisie tym chodzi o zagadnienie prawne obejmujące poważną wątpliwość prawną, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, którego wyjaśnienie jest potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy. Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne powinien sformułować to zagadnienie, wskazać na wyłaniające się poważne wątpliwości interpretacyjne, przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen i wykazać, że wyjaśnienie przedstawionego zagadnienia będzie miało znaczenie zarówno dla praktyki sądowej, jak i dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym.

Skarżący nie sprostął tym wymaganiom; sformułowane przez niego pytanie nie może być uznane za zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Ocena charakteru posiadania wiąże się zawsze z okolicznościami faktycznymi danej sprawy, z nich bowiem wynika czy posiadacz wykonywał czynności faktyczne wskazujące na samodzielny, rzeczywisty, niezależny od woli innej osoby stan władztwa i czy jego dyspozycje swą treścią odpowiadały dyspozycjom właściciela. Istota samoistnego posiadania i cechy odróżniające ten stan faktyczny od innych podobnych stanów były w orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wyjaśniane (zob. uchwałę pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2007 r., III CZP 30/07, OSNC 2008, nr 5, poz. 43, uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 1991 r., III CZP 108/91, OSNCP 1992, nr 4, poz. 48, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 października 1979 r., III CRN 163/79, OSNCP 1980, nr 5, poz. 95 i z dnia 28 września 2000 r., IV CKN 103/00, nie publ. oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 1986 r., III CRN 60/86, OSNCP 1987, nr 9, poz. 138, z dnia 7 kwietnia 1994 r., III CRN 18/94, nie publ., z dnia 29 października 1996 r., III CKU 8/96, OSNC 1997, nr 4, poz. 38, z dnia 14 października 1999 r., I CKN 154/98, nie publ., z dnia 16 stycznia 2001 r., II CKN 901/00, nie publ., z dnia 8 lutego 2002 r., II CKN 1186/99, nie publ., z dnia 18 września 2003 r., I CK 74/02,

nie publ., z dnia 13 stycznia 2004 r., V CK 131/03, nie publ., z dnia 29 września 2004 r., II CK 550/03, nie publ., z dnia 8 października 2008 r., V CSK 146/08, nie publ., z dnia 1 kwietnia 2011 r., III CSK 184/10, OSNC-ZD 2012, nr B, poz. 24, z dnia 21 listopada 2012 r., V CSK 505/11, nie publ., z dnia 30 stycznia 2014 r., III CSK 133/13, nie publ., z dnia 9 grudnia 2014 r., III CSK 336/13, OSNC-ZD 2016, nr A, poz. 16, z dnia 12 lutego 2014 r., IV CSK 271/13, nie publ. i z dnia 9 lutego 2015 r., III CSK 188/14, nie publ.). Skarżący nie przytoczył argumentów, które wskazywałyby na potrzebę ponownego rozważania tej problematyki.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi – bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań – w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Nie może powtarzać uzasadnienia podstaw kasacyjnych; powinien wykazać, że zasadność skargi kasacyjnej jest oczywista, a więc dostrzegalna *prima vista* oraz że każdy prawnik bez przeprowadzania wnikliwej analizy powinien dojść do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe.

Skarżący nie przytoczył argumentów świadczących o tak rozumianej oczywistości. Poza tym uszło uwagi skarżącego, że jego twierdzenia o występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, sprowadzającego się do rozstrzygnięcia kwestii komu należy przypisać przymiot samoistnego posiadacza, przeczą twierdzeniom o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej ze względu na dokonanie przez sąd orzekający błędnej oceny charakteru władztwa wnioskodawczyni jako posiadania samoistnego.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącego przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

aj